

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๕ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ไทรพันธุ์ไทรชมพู (ไทร วว.๒) (*Ficus microcarpa* 'Sai Chompoo (Sai TISTR 2)')
๒. ไทรพันธุ์ไทรสงวน (ไทร วว.๓) (*Ficus annulata* 'Sai Sanguan (Sai TISTR 3)')
๓. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์มณีทักษิณ (*Curcuma* 'Manee Thaksin')
๔. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์ไข่มุกอันดามัน (*Curcuma* 'Kaimuk Andaman')
๕. มะม่วงพันธุ์ขามณี (*Mangifera indica* 'Kao Manee')

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสุรกิตติ ศรีกุล)
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตพืช
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ไทรพันธุ์ไทรชมพู (ไทร วว.๒)

Ficus microcarpa 'Sai Chompoo (Sai TISTR 2)'

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
ที่อยู่ 35 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12120
โทรศัพท์ 02 577 9000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไทรพันธุ์ไทรชมพู (ไทร วว.๒) เป็นไทรสายพันธุ์กลายต่าง ที่พัฒนาสายพันธุ์มาจากไทรย้อยใบพู่ ปรับปรุงพันธุ์ด้วยวิธีการฉายรังสีแกมมา โดยมี ดร.อนันต์ พิริยะภัทรกิจ สังกัดศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เป็นนักปรับปรุงพันธุ์ โดยเริ่มปรับปรุงและพัฒนาสายพันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 และคัดเลือกต้นที่มีลักษณะกลายพันธุ์ ในปี พ.ศ. 2564 จากนั้นจึงนำมาปลูกทดสอบการเจริญเติบโต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 – 2565 หลังจากนั้นขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มจำนวนต้นโดยวิธีการปักชำกิ่งและยอดจากต้นกลายต่าง ตั้งแต่ช่วงที่ 1 - 5 พบว่า สายพันธุ์ไทรยังมีลักษณะการกลายต่างของใบเหมือนเดิม แปลงทดลอง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ใบต่างขาวปะเขียว ปลายยอดใบอ่อนสีชมพู เมื่อใบเจริญเติบโตเต็มที่จะเปลี่ยนเป็นสีขาวปะเขียว การเรียงตัวของใบค่อนข้างแน่นเหมาะในการนำไปใช้จัดงานภูมิทัศน์ สามารถขยายพันธุ์โดยวิธีการปักชำได้ดี เนื่องจากกิ่งชำออกรากง่าย

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปีพ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2563	ฉายรังสีแกมมา ไทรย้อยใบพู่	ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
2564	คัดเลือกต้นที่มีลักษณะกลายพันธุ์	
	ขยายพันธุ์ด้วยการปักชำกิ่งและยอด 1 – 5 ช่วง พบว่าลักษณะการกลายต่างของใบเหมือนเดิม	
2565	ไทรพันธุ์ไทรชมพู (ไทร วว.๒)	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไทรพันธุ์ไทรชมพู (ไทร วว.๒) วงศ์ Moraceae ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Ficus microcarpa</i> ‘Sai Chompoo (Sai TISTR 2)’ ไม้ประดับไม้ยืนต้นขนาดเล็ก
ราก	ระบบรากแก้ว มีลักษณะช่วงโคนโตแล้วเรียวเล็กลงจนถึงปลาย และมีรากแขนง รากอากาศ รากอ่อนสีน้ำตาลอ่อน รากแก่สีน้ำตาล
ต้น	ความสูง ลำต้น 2.0–3.0 เมตร ในช่วงระยะเวลา 2 ปี เปลือกลำต้นสีน้ำตาลอ่อน
ใบ	ใบเดี่ยวเรียงเวียน ใบรูปรี กว้าง 2.50–3.00 เซนติเมตร ยาว 4.00–10.00 เซนติเมตร ปลายใบ หู แผ่นใบหนาเหนียวเป็นมันทั้งสองด้าน ด้านในสีเขียวต่างขาวกลางใบและขอบใบเป็นรอยด่าง สีขาวเป็นคลื่นปะปนกัน ก้านใบยาว 0.7-1.5 เซนติเมตร
ดอก	ช่อดอกในโพรงฐานช่อดอก เกิดภายในฐานรองดอกที่มีรูปร่างกลมคล้ายผล ออกตามซอกใบ ตาดอกสีเขียวอ่อน ตัวผู้และดอกตัวเมียไม่มีก้าน
ผล	ผลรวมในโพรงฐานช่อดอก รูปไข่กลับหรือกระสวยรี มีก้านเลี้ยงเป็นท่อนิ่ม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2.50-10.00 มิลลิเมตร ผลแก่สีเหลือง เมื่อผลแก่จะแตกออก ภายในมีเมล็ดจำนวนมาก
ลักษณะอื่น ๆ	1. สามารถขยายพันธุ์ด้วยวิธีการปักชำกิ่ง และเสียบยอด 2. การเรียงตัวของใบและทรงพุ่มค่อนข้างแน่น เมื่อมีการตัดแต่งทรงพุ่มอย่างสม่ำเสมอ 3. สามารถปลูกเลี้ยงบริเวณกลางแจ้งแสงแดดจัด หรือภายในอาคารสำนักงานได้

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไทรพันธุ์ไทรชมพู (ไทร วว.๒)

ก รูปต้นพันธุ์เดิมที่ใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ ข ลักษณะการกลายพันธุ์ในแปลงทดสอบ ค ปลายยอดอ่อน
ง ลักษณะดอกและผล จ-ฉ ทรงต้น ช ใบ

ไทรพันธุ์ไทรชมพู (ไทร วว.๒)

ไทรพันธุ์ไทรสงวน (ไทร วว.๓)
***Ficus annulata* ‘Sai Sanguan (Sai TISTR 3)’**

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
ที่อยู่ 35 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12120
โทรศัพท์ 02 577 9000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไทรพันธุ์ไทรสงวน (ไทร วว.๓) เป็นไทรสายพันธุ์กลายต่าง ที่พัฒนาสายพันธุ์มาจากไทรใบกลมหรือไทรช้อนเงินช้อนทอง ปรับปรุงพันธุ์ด้วยวิธีการฉายรังสีแกมมา โดยมี ดร.อนันต์ พิริยะภัทรกิจ สังกัดศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เป็นนักปรับปรุงพันธุ์ ร่วมกับนายสงวน อาบุญงาม เกษตรกรผู้ปลูกเลี้ยงไทร โดยเริ่มปรับปรุงและพัฒนาสายพันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 และคัดเลือกต้นที่มีลักษณะกลายพันธุ์ ในปี พ.ศ. 2563 จากนั้นจึงนำมาปลูกทดสอบการเจริญเติบโต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 – 2565 หลังจากนั้นขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มจำนวนต้นโดยวิธีการปักชำกิ่งและยอดจากต้นกลายต่าง ตั้งแต่ช่วงที่ 1 - 5 พบว่า สายพันธุ์ไทรยังมีลักษณะการกลายต่างของใบเหมือนเดิม ณ แปลงปลูกเลี้ยงพืชสกุลไทร ตำบลศิระชะกระบือ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก และแปลงทดลอง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) จังหวัดปทุมธานี ซึ่งไทรสายพันธุ์นี้มีลักษณะใบต่างเหลือองปนเขียว ปลายยอดอ่อนใบสีเหลืองอ่อนปนเขียว เมื่อใบเจริญเติบโตเต็มที่จะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองปนเขียว การเรียงตัวของใบค่อนข้างแน่นเหมาะในการนำไปใช้จัดงานภูมิทัศน์ สามารถขยายพันธุ์โดยวิธีการปักชำ และเสียบยอดบนต้นต่อพืชสกุลไทรสายพันธุ์อื่นได้

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปีพ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2561	ฉายรังสีแกมมา ไทรใบกลมหรือไทรช้อนเงินช้อนทอง	ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตร สร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
2563	คัดเลือกต้นที่มีลักษณะกลายพันธุ์	และ แปลงปลูกเลี้ยงพืชสกุลไทร ตำบลศิระชะกระบือ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก
	ขยายพันธุ์ด้วยการปักชำกิ่งและยอดจากต้นกลายต่าง ช่วงที่ 1 - 5 พบว่าลักษณะการกลายต่างของใบเหมือนเดิม	
2565	ไทรพันธุ์ไทรสงวน (ไทร วว.๓)	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไทร (ไทร วว.๓) วงศ์ Moraceae ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Ficus annulata</i> ‘Sai Sanguan (Sai TISTR 3)’ ไม้ประดับไม้ยืนต้นขนาดเล็ก
ราก	ระบบรากแก้ว มีลักษณะช่วงโคนโตแล้วเรียวเล็กลงจนถึงปลาย และมีรากแขนง รากอากาศ รากอ่อนสีน้ำตาลอ่อน รากแก่สีน้ำตาล
ต้น	เมื่อขยายพันธุ์ด้วยการปักชำกิ่งยอด ความสูง ลำต้น 10 - 20 เซนติเมตร เมื่อขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเสียบยอด ความสูง 1 – 2 เมตร (ขึ้นอยู่กับขนาดของต้นต่อ) แตกกิ่งเป็นพุ่มบริเวณปลายยอด ในช่วงระยะเวลา 2 ปี เปลือกลำต้นสีน้ำตาลอ่อน
ใบ	ใบเดี่ยวเรียงเวียน ใบรูปกลมถึงรูปรี กว้าง 2.50–3.20 เซนติเมตร ยาว 3.00–5.50 เซนติเมตร ปลายใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบหนาเหนียวเป็นมันทั้งสองด้าน ด้านในสีเขียวปนเหลือง ผิวกลางใบและขอบใบเป็นรอยด่างสีเหลืองปนเขียว ก้านใบยาว 0.5-0.9 เซนติเมตร
ดอก	ช่อดอกในโพรงฐานช่อดอก เกิดภายในฐานรองดอกที่มีรูปร่างกลมคล้ายผล ออกตามซอกใบ ตาดอกสีเขียวอ่อน ตัวผู้และดอกตัวเมียไม่มีก้าน
ผล	ผลรวมในโพรงฐานช่อดอก รูปไข่กลับหรือกระสวยรี มีก้านเลี้ยงเป็นท่อนิ่ม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3.50-10.00 มิลลิเมตร ผลแก่สีเหลือง เมื่อผลแก่จะแตกออก ภายในมีเมล็ดจำนวนมาก
ลักษณะอื่น ๆ	1. สามารถขยายพันธุ์ด้วยการปักชำกิ่ง และเสียบยอดเป็นพรรณไม้บอนไซ 2. การเรียงตัวของใบและทรงพุ่มค่อนข้างแน่น เมื่อมีการตัดแต่งทรงพุ่มอย่างสม่ำเสมอ 3. สามารถปลูกเลี้ยงบริเวณกลางแจ้ง หรือแสงแดดรำไร เพื่อตกแต่งงานภูมิทัศน์

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไทรพันธุ์ไทรสงวน (ไทร วว.๓)

ก รูปต้นพันธุ์เดิมที่ใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ ข ลักษณะดอกและผล ค ทรงต้น ง ใบ

ไทรพันธุ์ไทรสงวน (ไทร วว.๓)

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์มณีทักษิณ (*Curcuma* ‘Manee Thaksin’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล นายชัยภูมิ สุขสำราญ
ที่อยู่ เลขที่ 98 หมู่ 7 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 85110
โทรศัพท์ 094-694-2566

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์มณีทักษิณเป็นลูกผสมข้ามชนิดที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ โดยเมื่อปีพ.ศ. 2562 ได้รวบรวมต้นพอและแม ปีพ.ศ. 2563 ทำการผสมปทุมมาถิ่นใต้ (*Curcuma papilionacea* Soonthornk., Ongsakul & Škorničk) ช่อดอกสีเขียวก (พันธุ์แม่) กับมณีกาญจน์ (*Curcuma lithophila* Škorničk. & Soonthornk) ที่มีช่อดอกสีชมพูแต้มสีเขียวก (พันธุ์พ่อ) ปี พ.ศ. 2563 เมื่อฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะเลี้ยงในสภาพปลอดเชื้อ เจริญเป็นต้นได้ จำนวน 5 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2564 - 2565 ต้นปทุมมาออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีลักษณะดี และสวยงาม เหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ไม้ตัดดอก ไม้ดอกกระถาง และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ โรงเรือน บ้านเลขที่ 98 หมู่ 7 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง

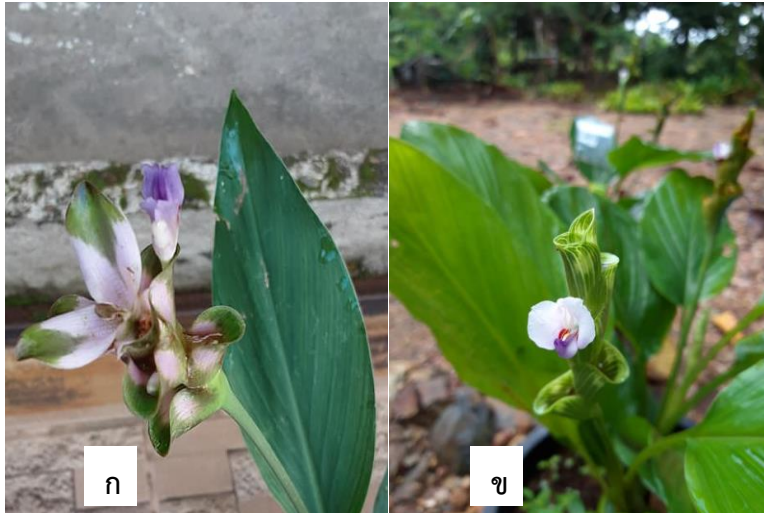
แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562	รวบรวมต้นพอแม่พันธุ์	จังหวัดสตูล และจังหวัดกาญจนบุรี
	↓	
2563	ปทุมมาถิ่นใต้ x มณีกาญจน์	จังหวัดระนอง
	↓	
2563	นำเมล็ดมาเพาะเลี้ยงในสภาพปลอดเชื้อ ได้นานจน จำนวน 5 ต้น	ห้องเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช
	↓	
2564-2565	คัดเลือกลูกผสมที่มีลักษณะดี และสวยงาม	โรงเรือน 98 หมู่ 7 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง
	↓	
	ตั้งชื่อพันธุ์ว่า “มณีทักษิณ”	

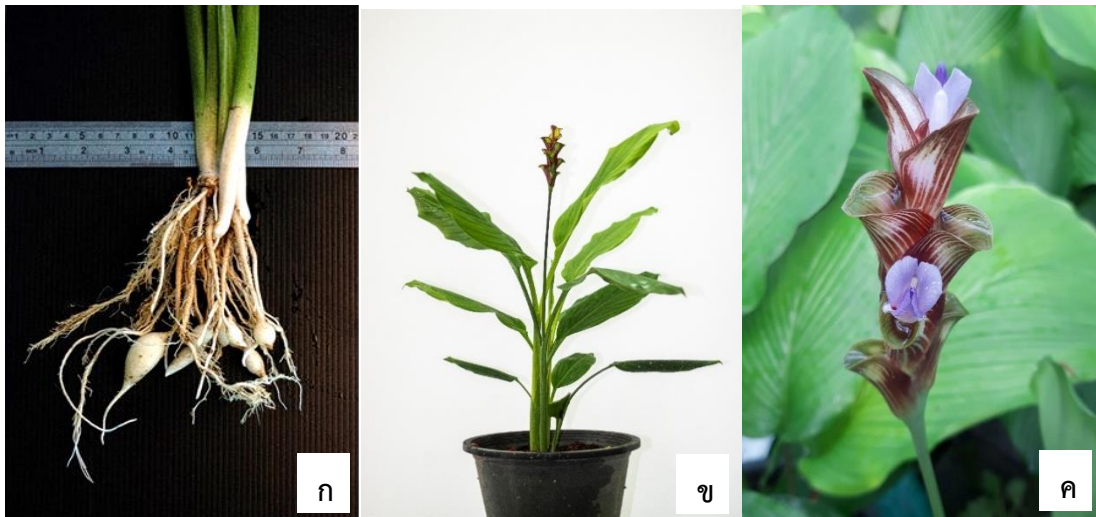
ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์ มณีทักษิณ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma* ‘Manee Thaksin’ วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.0-3.0 เซนติเมตร สีนํ้าตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ ความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 50-70 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 40-50 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี มีประมาณ 3-4 ใบ กว้างประมาณ 10-12 เซนติเมตร ยาวประมาณ 30-35 เซนติเมตร ผิวใบเรียบหนา ใต้ใบไม่มีขน สีเขียวเข้ม
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลด เกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 4-5 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 10-12 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.50-0.60 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 45-75 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับ เวียนซ้อนโดยรอบ ใบประดับส่วนบนมีลักษณะแหลมสีเขียวอ่อน แต้มสีเขียวปนน้ำตาล กลีบมีประมาณ 4-5 กลีบ ปลายกลีบประดับมีริ้วสีเขียวปนน้ำตาล ยาวจนถึงโคนกลีบประดับ ใบประดับส่วนล่าง ลักษณะเป็นรูปวงกลมปลายกลีบประดับเกือบกลม สีเขียวมีริ้วสีน้ำตาลแดง มีประมาณ 5-6 กลีบ ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับสีม่วงอ่อน กลีบเลี้ยง 3 กลีบ กลีบดอก 2 กลีบ กลีบดอก 1 กลีบ เปลี่ยนรูปเป็นปาก กลีบดอกมีสีม่วง และมีเส้นสีน้ำตาลแดงบริเวณโคนกลีบดอก กลีบปากสีม่วง ดอกจริงมีขนาดกว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 2.9 เซนติเมตร โคนกลีบดอกและกลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นรูปกรวย
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 65-85 วัน 2. แตกหน่อ 4-5 หน่อต่อหัวพันธุ์ 3. ดอกจริงมีกลิ่นหอมอ่อน ๆ กลีบประดับหนา ก้านช่อดอกแข็งแรง ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่มเหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์ เป็นไม้ตัดดอก ไม้ดอกกระถาง และไม้ดอกประดับแปลง 4. อายุปักแจกัน ประมาณ 5-7 วัน

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์พ่อ และพันธุ์แม่
 ก ลำต้นและช่อดอกมณีกาญจน์ (*Curcuma lithophila*) (พันธุ์พ่อ)
 ข ลำต้นและช่อดอกปทุมมาถิ่นใต้ (*Curcuma papilionacea*) (พันธุ์แม่)

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์มณีทักษิณ
 ก ลำต้นใต้ดิน และราก ข ลำต้น ค ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์มณีทักษิณ

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์ไข่มุกอันดามัน (*Curcuma* 'Kaimuk Andaman')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายชัยภูมิ สุขสำราญ
ที่อยู่ เลขที่ 98 หมู่ 7 ตำบลปากจั่น อําเภอกะบุรี จังหวัดระนอง 85110.
โทรศัพท์ 094-6942566

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์ไข่มุกอันดามันเป็นลูกผสมข้ามชนิดที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ โดยเมื่อปีพ.ศ. 2562 ได้รวบรวมต้นพอและแมะ ปีพ.ศ. 2563 ทำการผสมบัวชั้นชมพู (*Curcuma petiolata* Roxb.) ช่อดอกสีชมพู (พันธุ์แม่) กับพลอยทักซิณ (*Curcuma aurantiaca* Van Zijp.) ที่มีช่อดอกสีขาวปนสีแดง (พันธุ์พ่อ) ปี พ.ศ. 2563 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะเลี้ยงในสภาพปลอดเชื้อ เจริญเป็นต้นได้ จำนวน 6 ต้น จากนั้นปีพ.ศ. 2565 ต้นออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีลักษณะดี และสวยงาม เหมาะสม ในการปลูกประดับแปลง ไม้ตัดดอก และไม้ดอกกระถาง และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ โรงเรือน บ้านเลขที่ 98 หมู่ 7 ต.ปากจั่น อ.กะบุรี จ.ระนอง

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562	รวบรวมต้นพอแม่พันธุ์	จังหวัดระนอง และจังหวัดเชียงใหม่
	↓	
2563	บัวชั้นชมพู x พลอยทักซิณ	จังหวัดระนอง
	↓	
2563	นำเมล็ดมาเพาะเลี้ยงในสภาพปลอดเชื้อ ได้นออ่อน จำนวน 6 ต้น	ห้องเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช
	↓	
2564-2565	คัดเลือกลูกผสมที่มีลักษณะดี และสวยงาม	โรงเรือน 98 หมู่ 7 ต.ปากจั่น อ.กะบุรี จ.ระนอง
	↓	
	ตั้งชื่อพันธุ์ว่า “ไข่มุกอันดามัน”	

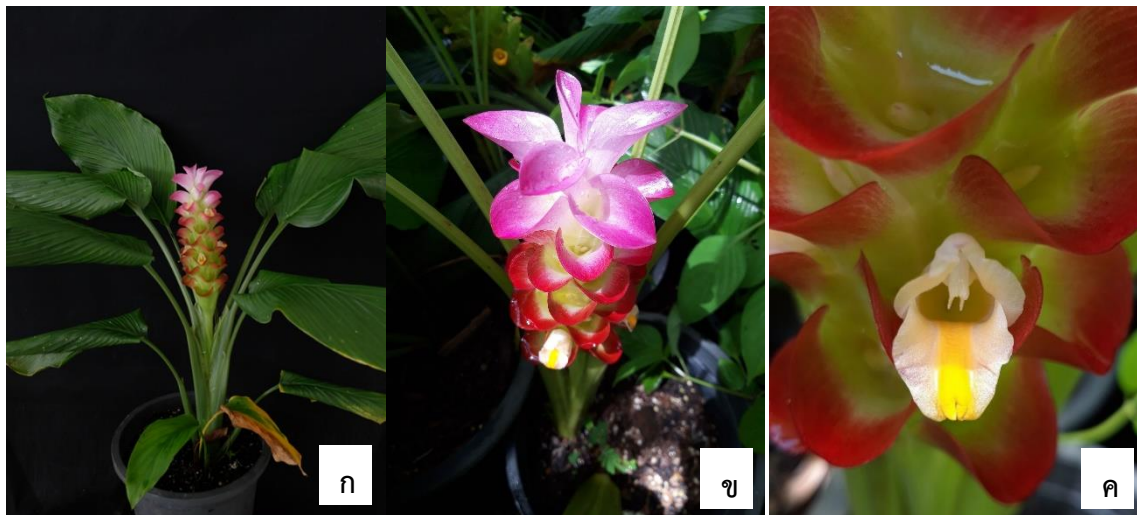
ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์ ไข่มุกอันดามัน Kaimuk Andaman ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma* 'Kaimuk Andaman' วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก	ระบบรากฝอย และมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดิน หรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 2.5 - 3.0 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 80-95 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 90-95 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรีกว้าง มีประมาณ 4-7 ใบ กว้าง ประมาณ 20-25 เซนติเมตร ยาว ประมาณ 45-55 เซนติเมตร ผิวใบเรียบหนา ใต้ใบไม่มีขน สีเขียวเข้ม
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลด เกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 8-9 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 20-22 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 1.50-1.70 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 40-45 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับ เวียนซ้อนโดยรอบ ใบประดับส่วนบนมีลักษณะคล้ายหอกสีขาวอมชมพู ปลายกลีบประดับมีลักษณะแหลมสีชมพูอ่อน กลีบมีประมาณ 14-15 กลีบ ใบประดับส่วนล่าง มีลักษณะเป็นรูปวงกลม ปลายกลีบประดับสีแดง โคนกลีบประดับสีเขียว มีประมาณ 25-30 กลีบ ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับ สีเหลืองอ่อน ดอกจริงมีกลีบเลี้ยง 3 กลีบ กลีบดอก 2 กลีบ กลีบดอก 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นปาก กลีบดอกมีสีเหลืองอ่อน กลีบปากสีเหลือง ดอกจริงมีขนาดกว้าง 1.7 เซนติเมตร ยาว 4.9 เซนติเมตร โคนกลีบดอก และกลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นรูปกรวย
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 90-100 วัน 2. การแตกหน่อ 1-2 หน่อต่อหัวพันธุ์ 3. กลีบดอกหนา สีสดใส ก้านช่อดอกแข็งแรง เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์เป็นไม้ดอกกระถาง และไม้ตัดดอก 4. อายุปักแจกัน ประมาณ 6-7 วัน

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์พ่อ และพันธุ์แม่
 ก ลำต้นและช่อดอกของพลอยทักษิณ (*Curcuma aurantiaca* Van Zijp.) (พันธุ์พ่อ)
 ข ลำต้นและช่อดอกของบัวชั้นชมพู (*Curcuma petiolata* Roxb.) (พันธุ์แม่)

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์ไข่มุกอันดามัน
 ก ลำต้น และใบ ข ช่อดอก ค ดอกจริง

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์ไข่มุกอันดามัน

มะม่วงพันธุ์ชาวมณี
(*Mangifera indica* 'Kao Manee')

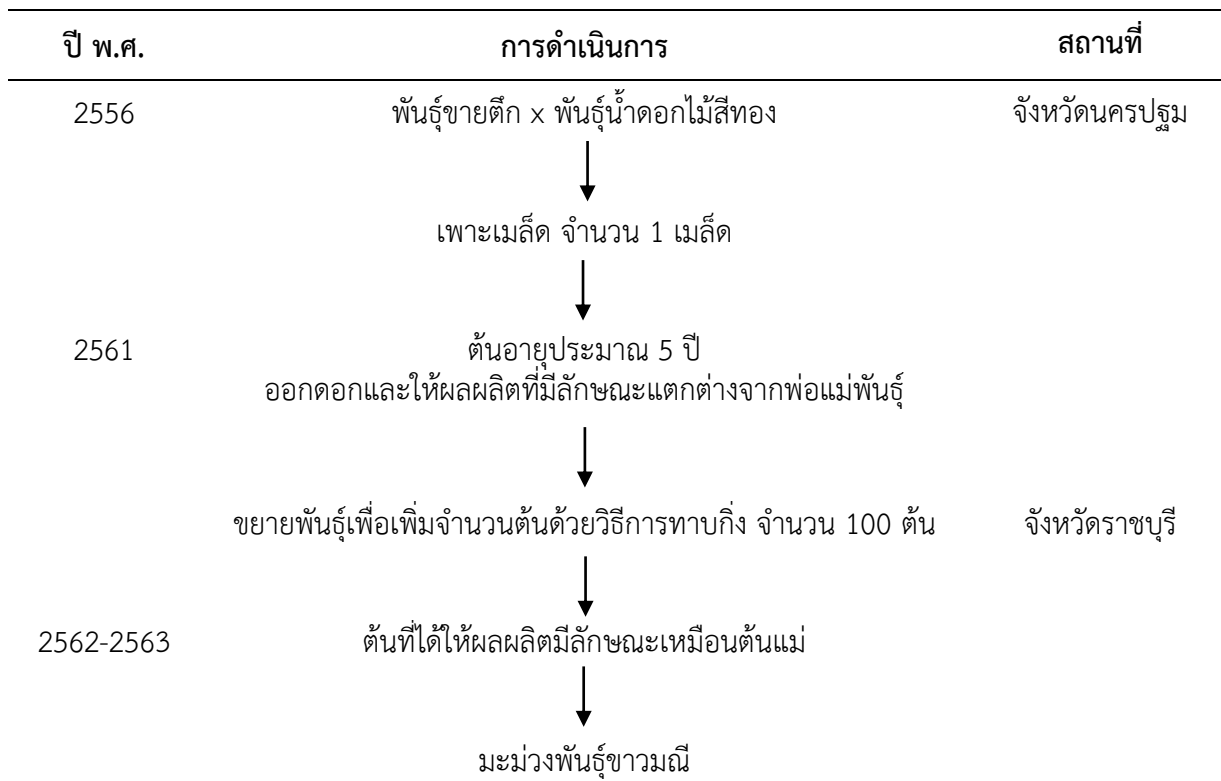
ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายอนุโรจน์ อานอาษา
ที่อยู่ เลขที่ 29/1 หมู่ 2 ตำบลบางกระทีก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73210
โทรศัพท์ 085-2656067

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

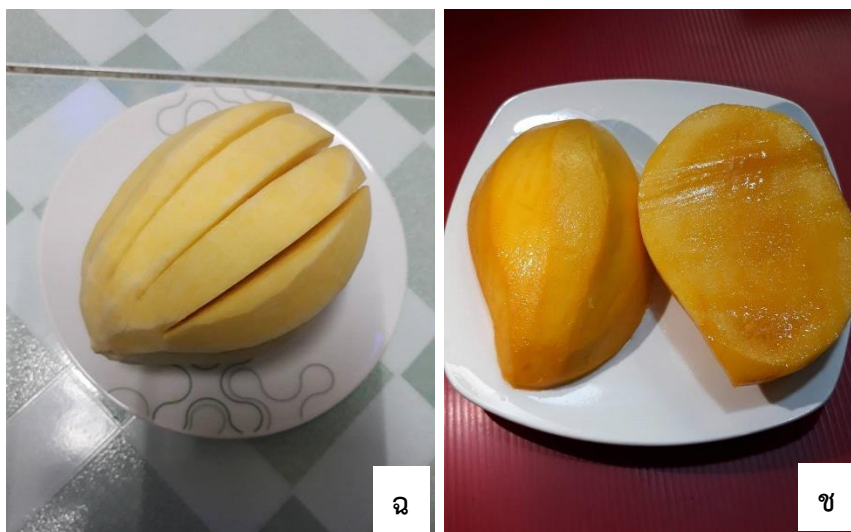
มะม่วงพันธุ์ชาวมณี ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างมะม่วงพันธุ์ชายตึก เป็นพันธุ์แม่ กับพันธุ์ น้ำดอกไม้สีทอง เป็นพันธุ์พ่อ ในปี พ.ศ. 2556 เมื่อผสมติดจนได้ผลแล้วนำเมล็ดไปเพาะ จำนวน 1 เมล็ด ในพื้นที่สวนจังหวัดนครปฐม จนต้นเจริญเติบโตและมีอายุประมาณ 5 ปี ออกดอกและให้ผลผลิตซึ่งมีลักษณะ แตกต่างจากพ่อแม่พันธุ์ คือ ผลรูปไข่ เปลือกผลสีเหลืองนวล เนื้อผลสีเหลืองอ่อน เนื้อกรอบและละเอียด รสชาติมันและหวาน อมเปรี้ยวเล็กน้อย ผลสุกมีเนื้อผลสีเหลืองเข้ม รสชาติหวาน ผลมีขนาดใหญ่กว่าเมื่อเทียบกับ พ่อแม่พันธุ์ และในปี พ.ศ. 2561 ได้ขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มจำนวนต้นด้วยวิธีการทาบกิ่ง จำนวน 100 ต้น ในพื้นที่ สวนจังหวัดราชบุรี ต้นที่ได้ให้ผลผลิตที่มีลักษณะเหมือนต้นแม่ ปัจจุบันต้นมีอายุประมาณ 4 ปี และได้ตั้งชื่อ พันธุ์มะม่วงนี้ว่า “ชาวมณี” เหมาะสำหรับรับประทานทั้งผลดิบและผลสุก ต้นติดผลง่ายและให้ผลผลิตปีละครั้ง ตามฤดูกาล มีอายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณ 120 วันหลังออกดอก

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย มะม่วงพันธุ์ขาวมณี ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Mangifera indica</i> ‘Kao Manee’ วงศ์ Anacardiaceae ไม้ผล ไม้ยืนต้น
ราก	ต้นแม่ที่ได้จากการเพาะเมล็ดมีระบบรากแก้ว
ต้น	ทรงต้นลักษณะเป็นพุ่ม แตกกิ่งตั้งตรง มีใบปกคลุม ทรงพุ่มกว้างประมาณ 6 เมตร ต้นสูงประมาณ 8 เมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปใบหอก กว้างประมาณ 6 เซนติเมตร ยาวประมาณ 25 เซนติเมตร ใบเงาเป็นมัน ใบอ่อนสีเขียวอ่อน ใบแก่สีเขียวเข้ม เส้นกลางใบเป็นลายชัดเจน สีเหลือง
ดอก	ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง เกิดที่ปลายกิ่งหรือระหว่างซอกใบ ดอกสมบูรณ์เพศ ขนาดเล็ก
ผล	ผลเดี่ยว รูปไข่ กว้างประมาณ 8-10 เซนติเมตร ยาวประมาณ 15-18 เซนติเมตร น้ำหนักผลประมาณ 700 กรัม เปลือกผลสีเหลืองนวล เนื้อผลสีเหลืองอ่อน เนื้อกรอบและละเอียด รสชาติมันและหวาน อมเปรี้ยวเล็กน้อย ผลสุกมีเนื้อผลสีเหลืองเข้ม รสชาติหวาน
เมล็ด	รูปทรงรี ลักษณะแบนบาง สีขาวนวล

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของมะม่วงพันธุ์ขาวมณี

มะม่วงพันธุ์ขาวมณี